

USKLAĐUJUĆE IZMJENE MEĐUNARODNIH REVIZIJSKIH STANDARDA (MRevS) I POVEZANIH MATERIJALA KOJE PROIZLAZE IZ PROJEKATA UPRAVLJANJA KVALITETOM

Predgovor Međunarodnom standardima upravljanja kontrolom kvaliteta, revidiranja, uvida, ostalih izražavanja uvjerenja i povezanih usluga

Uvod

1. Ovaj Predgovor *Međunarodnim standardima upravljanja kontrolom kvaliteta, revidiranja, uvida, ostalih izražavanja uvjerenja i povezanih usluga* objavljuje se kako bi se olakšalo razumijevanje opsega i nadležnosti objava koje izdaje Odbor za Međunarodne standarde revidiranja i izražavanja uvjerenja (IAASB), kako je navedeno u IAASB-ovim Uvjetima primjenjivanja.

...

Nadležnost koja pripada Međunarodnim standardima izdanim od strane Odbora za Međunarodne standarde revidiranja i ostalih izražavanja uvjerenja

10. Međunarodni standardi upravljanja kontrolom kvaliteta (MSUK-ovi ~~MSKK~~) moraju se primijeniti na sve usluge koje su uređene IAASB-ovim standardima za angažmane.

...

Međunarodni standardi upravljanja kontrolom kvaliteta

12. MSUKK-ovi su napisani kako bi se primjenjivali na društva u pogledu svih njihovih usluga obuhvaćenih IAASB-ovim standardima za angažmane. Nadležnost MSUK-ova utvrđena je u uvodu svakom MSUKK-u.¹

...

Primjenjivost Međunarodnih standarda

19. Međunarodni standardi su relevantni za angažmane u javnom sektoru. Kad je primjereno, uključuju se dodatna razmatranja specifična za subjekte iz javnog sektora:
  - (a) unutar teksta pojedinog međunarodnog standarda u slučaju MRevS-ova i MSUKK-ova, ili
  - (b) u Perspektivi javnog sektora (PJP) koja se nalazi na kraju drugih

---

¹ MSUK 1, *Upravljanje kvalitetom za društva koja obavljaju revizije ili uvide u financijske izvještaje ili druge angažmane za izražavanje uvjerenja ili povezane usluge, točka 12* i MSUK 2, *Pregled kvalitete angažmana, točka 10.*

Međunarodnih standarda.

...

MRevS 200, Opći ciljevi neovisnog revizora i obavljanje revizije u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima

Uvod

...

Zahtjevi

Etički zahtjevi u vezi s revizijom financijskih izvještaja

14. U vezi s angažmanima za reviziju financijskih izvještaja, revizor mora postupati u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima, uključujući one koji se odnose na neovisnost. (Vidjeti točke: A16–A19)

...

Materijal za primjenu i drugi materijali s objašnjenjima

Etički zahtjevi u vezi s revizijom financijskih izvještaja (Vidjeti točku: 14)

A19. Međunarodni standard upravljanja kontrolom kvaliteta 1 (MSUK 1²), ili nacionalni zahtjevi koji su barem isto toliko zahtjevn³, uređuju odgovornosti društva za utvrđivanje oblikovanje, implementiranje i funkcioniranje – održavati svoje sustava upravljanja kontrolom kvaliteta – za revizijske angažmane. MSKK 1 uređuje odgovornosti koji društvu osiguravaju uspostavu politika i postupaka osmišljenih kako bi mu pružili razumno uvjerenje da društvo i njegovo osoblje ispunjava ispunjavaju svoje odgovornosti u skladu s profesionalnim standardima i primjenjivim zakonskim i regulativnim zahtjevima te obavljaju angažmane u skladu s takvim standardima i zahtjevima. Kao dio svog sustava upravljanja kvalitetom, MSUK 1 zahtijeva od društva uspostavljanje ciljeva kvalitete koji uređuju ispunjavanje odgovornosti u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima, uključujući one koje se odnose na neovisnost⁴. MRevS 220 (izmijenjen) određuje odgovornosti angažiranog partnera u pogledu relevantnih etičkih zahtjeva, uključujući one povezane s neovisnošću.⁵ To uključuje stalnu pripravnost na otkrivanje, kroz promatranje i propitkivanje, ako je nužno, da članovi angažiranog tima ne postupaju u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima, određivanje odgovarajućih aktivnosti, ako angažirani partner uoči neko pitanje koje pokazuje da članovi tima nisu ispunili relevantne etičke zahtjeve, i stvaranje zaključka o sukladnosti sa zahtjevima

---

² MSUK MSKK-1, Upravljanje kontrolom kvalitetom za društva koja obavljaju revizije ili uvide u financijske izvještaje ili druge angažmane za izražavanje uvjerenja ili povezane usluge

³ MRevS 220 (izmijenjen) Upravljanje kontrolom kvalitetom za reviziju financijskih izvještaja, točka 23

⁴ MSUKK 1, točke 20-25/29

⁵ MRevS 220 (izmijenjen), točke 16-21

neovisnosti koji su primjenjivi na revizijske angažmane.⁶ MRevS 220 navodi da se angažirani tim može osloniti na tvrtkin sustav kontrole kvalitete u ispunjavanju svojih odgovornosti u vezi s postupcima kontrole kvalitete primjenjivim u pojedinom revizijskom angažmanu, osim ako informacije koje je osigurala tvrtka ili treće stranke ne sugeriraju drugačije. MRevS 220 (izmijenjen) također opisuje kad angažirani tim može ovisiti o politikama ili postupcima društva u upravljanju i postizanju kvalitete na razini angažmana.⁷

...

Profesionalna prosudba (Vidjeti točku: 16)

A27. Korištenje profesionalne prosudbe u nekom konkretnom slučaju temelji se na činjenicama i okolnostima koje su poznate revizoru. Konzultiranje o složenim ili prijepornim pitanjima tijekom odvijanja revizije, i unutar angažiranog tima i između angažiranog tima i drugih na odgovarajućoj razini unutar ili izvan društva, kao što zahtijeva MRevS 220 (izmijenjen),⁸ pomaže revizoru u stvaranju informiranih i razumnih prosudbi.

...

Dostatni i primjereni revizijski dokazi i revizijski rizik (Vidjeti točke: 5 i 17)

Dostatnost i primjerenost revizijskih dokaza

A30. Revizijski dokaz nužan je za potkrjepljivanje revizorova mišljenja i izvješća. On je kumulativne prirode i prvenstveno se dobiva revizijskim postupcima obavljenim tijekom odvijanja revizije. On može, međutim, također uključiti informacije dobivene iz drugih izvora, kao što su revizije u prethodnim godinama (pod uvjetom da je revizor utvrdio jesu li nastale promjene od vremena kada su obavljane te revizije koje mogu utjecati na njihovu relevantnost u tekućoj reviziji⁹) ili iz informacija koje je pribavilo društvo u postupku prihvatanja ili nastavljanja odnosa s klijentom ili angažmana tvrtkinih postupaka kontrole kvalitete za prihvatanje i zadržavanje klijenta. Povrh drugih izvora unutar i izvan poslovnog subjekta, subjektive računovodstvene evidencije važan su izvor revizijskih dokaza. Također, informacije koje se mogu koristiti kao revizijski dokaz mogu biti one koje pripremi stručnjak zaposlen u društvu ili kojeg je angažiralo društvo. Revizijski dokaz obuhvaća, kako informacije koje potkrjepljuju i potvrđuju menadžmentove tvrdnje, tako i svaku informaciju koja proturječi takvim tvrdnjama. Povrh toga, u nekim slučajevima, revizor koristi činjenicu nepostojanja informacije (primjerice,

---

⁶ MRevS 220, točke 9-12.

⁷ MRevS 220 (izmijenjen), točka A10.

⁸ MRevS 220 (izmijenjen), točka 48-35.

⁹ MRevS 315 (izmijenjen 2019.), *Identificiranje i procjenjivanje rizika značajnih pogrešnih prikazivanja kroz stjecanje razumijevanja subjekta i njegovog okruženja*, točka 9-16.

menadžmentovo odbijanje davanja tražene izjave) i stoga to također tvori revizijski dokaz. Najveći dio revizorova posla u formiranju revizorova mišljenja sastoji se u pribavljanju i ocjenjivanju revizijskih dokaza.

...

Obavljanje revizije u skladu s MRevS-ovima

Sadržaj MRevS-ova (Vidjeti točku: 19)

A64. MRevS može uključiti, u odvojenom odjeljku pod naslovom "Definicije", opis značenja dodijeljenih pojedinim pojmovima za svrhe MRevS-ova. Definicije su dane kako bi se pomoglo dosljednoj primjeni i interpretiranju MRevS-ova, i bez namjere derogiranja definicija koje mogu biti uspostavljene za druge svrhe u zakonu, regulativi ili drugačije. Ako nije drugačije navedeno, ti će pojmovi imati isto značenje kroz sve MRevS-ove. Pojmovnik uz Međunarodne standarde koji je objavio Odbor za Međunarodne revizijske standarde i standarde za izražavanje mišljenja u Priručniku Međunarodnih standarda za upravljanje kontrolom kvalitete, revidiranje, uvid, druga izražavanja mišljenja i povezane usluge koji je izdao IFAC sadrži potpuni popis pojmova definiranih u MRevS-ovima. On također uključuje opis drugih pojmova koji se mogu pronaći u MRevS-ovima kako bi se pomoglo zajedničko i dosljedno interpretiranje i prevođenje.

...

MRevS 210, Ugovaranje uvjeta revizijskih angažmana

Uvod

Područje koje uređuje ovaj MRevS

1. Ovaj međunarodni standard o reviziji (MRevS) uređuje odgovornosti revizora za ugovaranje uvjeta revizijskog angažmana s menadžmentom i, gdje je primjereno, onima koji su zaduženi za upravljanje. To uključuje uspostavljanje određenih preduvjeta za reviziju, za koje odgovornost snosi menadžment i, ako je primjereno, oni koji su zaduženi za upravljanje. MRevS 220 (izmijenjen)¹⁰ uređuje one aspekte prihvaćanja angažmana koji su pod kontrolom revizora. (Vidjeti točku: A1)

...

---

¹⁰ MRevS 220 (izmijenjen), *Upravljanje kontrolom kvalitete za reviziju financijskih izvještaja*

Zahtjevi

...

Materijal za primjenu i drugi materijali s objašnjenjima

Područje koje uređuje ovaj MRevS (Vidjeti točku: 1)

A1. MSUK 1¹¹ uređuje odgovornosti društva u vezi s prihvaćanjem i nastavljanjem odnosa s klijentima i određenih angažmana. ~~Angažmani s izražavanjem uvjerenja, koji uključuju revizijske angažmane, mogu biti prihvaćeni samo kada profesionalni računovođa u javnoj praksi smatra da će biti udovoljeno relevantnim etičkim zahtjevima, kao što su neovisnost i profesionalna kompetentnost te kad angažman ima određene karakteristike.~~¹² Revizorove odgovornosti u vezi s relevantnim etičkim zahtjevima, uključujući one koji se odnose na neovisnost, u kontekstu prihvaćanja nekog revizijskog angažmana te sve dok su unutar kontrole revizora, uređuju se u MRevS-u 220 (izmijenjen).¹³ Ovaj MRevS uređuje ona pitanja (ili preduvjete) koji su unutar kontrole poslovnog subjekta i o kojima se revizor i menadžment poslovnog subjekta moraju dogovoriti.

...

MRevS 230, *Revizijska dokumentacija*

Uvod

...

Vrste i svrhe revizijske dokumentacije

...

3. Revizijska dokumentacija služi za brojne dodatne svrhe, uključujući sljedeće:

- pomaganje angažiranom timu u planiranju i obavljanju revizije;
- pomaganje članovima angažiranog tima odgovornima za nadziranje u usmjeravanju i nadziranju revizijskog posla i u ispunjavanju svoje odgovornosti pregledavanja u skladu s MRevS-om 220 (izmijenjen)¹⁴;
- omogućavanje angažiranom timu da bude odgovoran za svoj rad;
- čuvanje zapisa o pitanjima od trajnije važnosti za buduće revizije;

---

¹¹ Međunarodni standard za upravljanje kvalitetom (MSUK) 1, *Upravljanje kvalitetom za društva koja obavljaju revizije ili uvide u financijske izvještaje ili druge angažmane za izražavanje uvjerenja ili povezane usluge*, točka 30.

¹² Međunarodni okvir za angažmane s izražavanjem uvjerenja, točka 17.

¹³ MRevS 220 (izmijenjen), točke 9–11 i 16–21.

¹⁴ MRevS 220 (izmijenjen), *Kontrola Upravljanje kvalitetom za revizije financijskih izvještaja*, točke 15–17 i 29–

- omogućavanje obavljanja pregleda kvalitete angažmana¹⁵, drugih tipova pregleda angažmana¹⁶ i monitoring aktivnosti u sklopu sustava društva za upravljanje kvalitetom, pregleda i provjera kontrole kvalitete u skladu s MSKK-om 1¹⁷ ili nacionalnim zahtjevima koji su barem toliko zahtjevni kao i MSKK¹⁸;
- omogućavanje obavljanja eksternih nadzora u skladu s primjenjivim zakonskim, regulativnim ili drugim zahtjevima.

...

Zahtjevi

...

Materijal za primjenu i drugi materijali s objašnjenjima

Dokumentacija o obavljenim revizijskim postupcima i pribavljenim revizijskim dokazima

...

Oblik, sadržaj i opseg revizijske dokumentacije (Vidjeti točku: 8)

...

Dokumentacija o usklađenosti s MRevS-ovima (Vidjeti točku: 8(a))

...

A7. Revizijska dokumentacija osigurava dokaze da je revizija obavljena u skladu s MRevS-ovima. Međutim, nije ni nužno niti je izvedivo da revizor u reviziji dokumentira svako razmatrano pitanje ili svaku stvorenu profesionalnu prosudbu. Nadalje, nije nužno da revizor odvojeno dokumentira (primjerice, kao u kontrolnom popisu) sukladnost s pitanjima za koja je sukladnost vidljiva iz dokumenta uključenog u revizijski dosje. Primjerice:

- postojanje odgovarajuće dokumentiranog plana revizije pokazuje da je revizor planirao reviziju;

---

¹⁵ *Međunarodni standard upravljanja kvalitetom (MSUK) 2, Pregledi kvalitete angažmana*

¹⁶ *MSUK 1, Upravljanje kvalitetom za društva koja obavljaju revizije ili uvide u financijske izvještaje ili druge angažmane za izražavanje uvjerenja ili povezane usluge, točka A135.*

¹⁷ *MSKK 1, Kontrola kvalitete za društva koja obavljaju revizije i uvide financijskih izvještaja i ostale angažmane s izražavanjem uvjerenja i povezane usluge, točke 32-33, 35-38 i 48.*

¹⁸ Vidjeti MRevS 220, točka 2.

- postojanje potpisanog pisma o angažiranju u revizijskom dosjeu pokazuje da je revizor dogovorio uvjete revizijskog angažmana s menadžmentom ili, gdje je primjereno, s onima koji su zaduženi za upravljanje;
- revizorovo izvješće koje sadrži primjereno mišljenje s rezervom o financijskim izvještajima pokazuje da je revizor postupio u skladu sa zahtjevom da se izrazi mišljenje s rezervom u okolnostima određenim u MRevS-ovima; i
- u vezi sa zahtjevima koji su općenito primjenjivi kroz cijelu reviziju, mogu postojati brojni načini na koje se postupanje u skladu s njima može prikazati unutar revizijskog dosjea:
  - na primjer, ne postoji samo jedan način na koji se može dokumentirati revizorov profesionalni skepticizam. Usprkos tome, revizijska dokumentacija može ipak osigurati dokaz o revizorovom korištenju profesionalnog skepticizma u skladu s MRevS-ovima. Na primjer, u vezi s računovodstvenim procjenama, ako pribavljeni revizijski dokazi uključuju dokaze koji i potkrjepljuju i opovrgavaju menadžmentove tvrdnje, i dokumentiranje načina na koji je revizor ocijenio te dokaze, uključujući profesionalne prosudbe stvorene u formiranju zaključka o dostatnosti i primjerenosti pribavljenih revizijskih dokaza.
  - slično tome, u revizijskom je dosjeu moguće je na više načina dokumentirati da je angažirani partner preuzeo odgovornost za usmjeravanje i nadziranje angažiranog tima i provjeravanje njihovog rada¹⁹ i obavljanje revizije u skladu s MRevS-ovima. To može uključiti dokumentaciju koja dokazuje o vremenskoj dostatnu i primjerenu uključenosti angažiranog partnera u razne aspekte revidiranja revizije, kao što je sudjelovanje u raspravama angažiranog tima koje zahtijeva MRevS-u 315 (izmijenjen).²⁰

...

A13. MRevS 220 (izmijenjen) sadrži zahtjeve i upute koje se odnose na zahtjeva da revizor pregleda obavljeni revizijski posao kroz pregled revizijsku dokumentaciju.²¹ Zahtjev da se dokumentira tko je pregledao obavljeni revizijski posao ne podrazumijeva da se svaki određeni radni papir uključi u dokaz o pregledu. Zahtjev, međutim, podrazumijeva dokumentiranje koji revizijski posao je bio pregledan, zatim tko je pregledao taj posao i kada je pregled bio obavljen.

...

---

¹⁹ MRevS 220 (izmijenjen), točka 29.

²⁰ MRevS 315 (izmijenjen 2019.), *Identificiranje i procjenjivanje rizika značajnih pogrešnih prikazivanja*, točka 40.

²¹ MRevS 220 (izmijenjen), točke 47 29-34.

Pitanja koja nastanu nakon datuma revizorova izvješća (Vidjeti točku: 13)

A20. Primjeri iznimnih okolnosti uključuju činjenice koje postanu poznate revizoru nakon datuma revizorskog izvješća, ali koje su postojale na taj datum i koje bi, da su bile poznate na taj datum, mogle uzrokovati potrebu mijenjanja financijskih izvještaja ili revizorovu modifikaciju mišljenja u revizorskom izvješću.²² Posljedične promjene u revizijskoj dokumentaciji pregledavaju se u skladu s odgovornostima pregledavanja navedenim u MRevS-u 220 (izmijenjen)²³ – i ~~angažirani partner preuzima krajnju odgovornost za promjene.~~

Objedinjavanje konačne revizijske datoteke (Vidjeti točke: 14–16)

A21. MSU~~KK~~ 1 (ili nacionalni zahtjevi koji su barem toliko zahtjevni) zahtijeva od sustava društva za upravljanje kvalitetom uspostavljanje cilja kvalitete koji uređuje pravodobno objedinjavanje dokumentacije angažmana nakon datuma revizorskog izvješća. politika i postupaka za pravodobno dovršavanje cjeline revizijskog dosjea.²⁴ Primjereni rok za dovršenje objedinjavanja konačnog revizijskog spisa uobičajeno nije duži od 60 dana nakon datuma revizorskog izvješća.²⁵

...

A23. MSU~~KK~~ 1 (ili nacionalni zahtjevi koji su barem toliko zahtjevni) zahtijeva od sustava društva za upravljanje kvalitetom donošenje cilja kvalitete koji uređuje primjereno održavanje i politike i postupke za čuvanje dokumentacije angažmana kako bi se zadovoljile potrebe društva i odredbe zakona, regulative, relevantni etički zahtjevi ili profesionalni standardi.²⁶ Razdoblje čuvanja dokumentacije za revizijske angažmane uobičajeno nije kraće od pet godina od datuma revizorskog izvješća, ili, ako je kasniji, datuma izvješća revizora grupe o financijskim izvještajima grupe, ako je primjenjivo.²⁷

A24. Primjer okolnosti u kojoj revizor može ustanoviti da je nužno izmijeniti postojeću revizijsku dokumentaciju ili dodati nove revizijske dokumentaciju nakon što je bilo dovršeno objedinjavanje spisa jest potreba da se pojasni postojeća revizijska dokumentacija koja je nastala temeljem komentara primljenih tijekom pregleda u monitoring aktivnosti ili vanjskog nadzora koji obavljaju interne ili vanjske stranke.

Dodatak (Vidjeti točku: 1)

---

²² MRevS 560, *Događaji nakon datuma bilance*, točka 14.

²³ MRevS 220 (izmijenjen), točka 46-29-34.

²⁴ MSU~~KK~~ 1, točka 45 31(f).

²⁵ MSU~~KK~~ 1, točka ~~A54~~ A83.

²⁶ MSU~~KK~~ 1, točka 47 31(f).

²⁷ MSU~~KK~~ 1, točka ~~A64~~ A85.

Određeni zahtjevi u vezi s revizijskom dokumentacijom u ostalim MRevS-ovima

Ovaj Dodatak navodi točke u ostalim MRevS-ovima koji sadrže posebne zahtjeve u vezi s dokumentacijom. Ovaj popis nije zamjena za razmatranje zahtjeva i povezanih materijala za primjenu i drugih materijala s objašnjenjima u MRevS-ovima.

- MRevS 210, *Ugovaranje uvjeta revizijskih angažmana* – točke 10 – 12
- MRevS 220 (izmijenjen), *Upravljanje ~~Kontrola~~ kvalitete za reviziju financijskih izvještaja* – točka ~~24~~ 41

MRevS 250 (izmijenjen), *Razmatranje zakona i regulative u reviziji financijskih izvještaja*

Uvod

...

Zahtjevi

...

Materijal za primjenu i drugi materijali s objašnjenjima

...

Ocjenjivanje implikacija utvrđenog nepridržavanja ili sumnje na nepridržavanje propisa

(Vidjeti točku: 22.)

...

A25. U određenim okolnostima, revizor može razmotriti povlačenje iz angažmana, ako je povlačenje dopušteno zakonom ili regulativom, na primjer ako menadžment ili oni koji su zaduženi za upravljanje ne poduzimaju korektivne mjere koje revizor smatra primjerenim u danim okolnostima ili otkrivena nesukladnost, ili sumnja da ona postoji, stvara dvojbe u vezi s integritetom menadžmenta i onih koji su zaduženi za upravljanje, čak i kada nesukladnost nije značajna za financijske izvještaje. Revizor može razmotriti je li primjereno pribaviti pravni savjet kako bi odlučio je li primjereno povući se iz angažmana. Kad revizor odluči da bi bilo primjereno povući se iz angažmana, takav čin ne bi bila zamjena za postupanje u skladu s drugim odgovornostima prema zakonu, regulativi ili relevantnim zahtjevima etike da se reagira na otkrivenu nesukladnost, ili sumnju da ona postoji. Nadalje, točka ~~A9~~ A55 MRevS-a 220 (izmijenjen)²⁸ navodi da neki etički zahtjevi mogu nalagati revizoru prethodniku, nakon zahtjeva kojeg mu uputi revizor sljednik, davanje revizoru sljedniku informacija u vezi s nesukladnošću sa zakonima i regulativama.

...

MRevS 260 (izmijenjen), *Komunikacija s onima koji su zaduženi za upravljanje*

Uvod

---

²⁸ MRevS 220 (izmijenjen), *Upravljanje Kontrola kvalitetome za reviziju financijskih izvještaja*

...

Zahtjevi

...

Materijal za primjenu i drugi materijali s objašnjenjima

...

Pitanja o kojima se mora komunicirati

...

Značajni nalazi revizije (Vidjeti točku: 16)

...

Ostala značajna pitanja relevantna za proces financijskog izvještavanja (Vidjeti točku: 16(e))

A28. U mjeri u kojoj to već nije uređeno zahtjevima u točkama 16(a)–(d) i povezanim materijalima za primjenu, revizor može ~~u skladu s MReVS-om 220²⁹~~ razmotriti komuniciranje o ostalim pitanjima koje je uočio pregledavatelj ~~kontrole~~-kvalitete angažmana ili koja su raspravljena s njim, ako je bio imenovan.

Neovisnost revizora (Vidjeti točku: 17)

A29. Revizor je dužan postupiti u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima, uključujući s onim zahtjevima koji se odnose na neovisnost u vezi s angažmanima za revizije financijskih izvještaja³⁰.

---

²⁹ Vidjeti točke 19–22 i A23–A32 MReVS-a 220, *Kontrola kvalitete za reviziju financijskih izvještaja*.

³⁰ MReVS 200, *Opći ciljevi neovisnog revizora i obavljanje revizije u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima*, točka 14.

Dodatak 1. (Vidjeti točku: 3)

Posebni zahtjevi u MSUKK 1 i ostalim MRevS-ovima koji se odnose na komuniciranje s onima koji su zaduženi za upravljanje

Ovaj Dodatak navodi točke u MSUKK 1³¹ i ostalim MRevS-ovima koje zahtijevaju komuniciranje o određenim pitanjima s onima koji su zaduženi za upravljanje. Ovaj popis nije zamjena za razmatranje zahtjeva i povezane primjene i povezanih materijala za primjenu i drugih materijala s objašnjenjima u MRevS-ovima.

- MSUKK 1, Upravljanje kontrolom kvalitete za društva koja obavljaju revizije i/ili uvide u financijske izvještaje i/ili druge angažmane za izražavanje uvjerenja i/ili povezane usluge – točka 30(a)34(e)

...

MRevS 300, Planiranje revizije financijskih izvještaja

Uvod

Područje koje uređuje ovaj MRevS

1. Ovaj Međunarodni revizijski standard (MRevS) uređuje revizorovu odgovornost za planiranje revizije financijskih izvještaja. Ovaj je MRevS napisan u kontekstu revizija koje se kod pojedinog subjekta obavljaju iz godine u godinu. Dodatna razmatranja za početni revizijski angažman navedena su odvojeno.

Uloga i vrijeme planiranja

2. Planiranje revizije uključuje ustanovljavanje opće strategije revizije za angažman i razradu plana revizije. ~~Primjereno~~ Upravljanje kvalitetom na razini angažmana u skladu s MRevS-om 220 (izmijenjen) zajedno s adekvatnim planiranjem u skladu s ovim MRevS-om koristi reviziji financijskih izvještaja na više načina, uključujući sljedeće: (Vidjeti točke ~~A1A0-~~ A3)
  - pomažući revizoru u posvećivanju odgovarajuće pozornosti važnim područjima revizije;
  - pomažući revizoru u pravodobnoj identifikaciji i razrješavanju potencijalnih problema;
  - pomažući revizoru u ispravnom organiziranju i vođenju revizijskog angažmana tako da se obavlja na djelotvoran i učinkovit način;

---

³¹ MSUKK 1, Upravljanje kvalitetom za društva koja obavljaju revizije i/ili uvide u financijske izvještaje i/ili druge angažmane za izražavanje uvjerenja i/ili povezane usluge.

- pomažući u izboru članova angažiranog tima s odgovarajućim razinama sposobnosti i kompetentnosti kako bi se reagiralo na anticipirane rizike, i u ispravnom dodjeljivanju posla tim članovima;
- olakšavajući usmjeravanje i nadziranje članova angažiranog tima i pregledavanje njihova rada; i
- pomažući, gdje je primjenjivo, u koordiniranju rada koji su obavili revizori komponenti i stručnjaci.

...

Zahtjevi

...

Preliminarne aktivnosti angažmana

6. Revizor će na početku tekućeg revizijskog angažmana poduzeti sljedeće radnje:
  - (a) obavljanje postupaka zahtijevanih MRevS-om 220 (izmijenjen) u vezi s prihvatanjem i nastavljanjem odnosa s klijentom i ~~određenim~~ revizijskog angažmana;³²
  - (b) ocjenjivanje sukladnosti s relevantnim etičkim zahtjevima, uključujući one koje se odnose na neovisnost, u skladu s MRevS-om 220 (izmijenjen),³³ i
  - (c) postizanje razumijevanja uvjeta angažmana, kako zahtijeva MRevS 210.³⁴ (Vidjeti točke A5-A7.)

Aktivnosti planiranja

...

8. U ustanovljivanju opće strategije revizije, revizor mora razmotriti informacije do kojih je došao ispunjavajući zahtjeve MRevS-a 220 (izmijenjen) i:
  - (a) utvrditi karakteristike angažmana koje određuju njegov opseg;
  - (b) ustanoviti ciljeve izvješćivanja u sklopu angažmana kako bi planirao vremenski raspored revizije i sadržaj zahtijevanog komuniciranja;
  - (c) razmotriti čimbenike koji su, po revizorovoj profesionalnoj prosudbi, značajni za usmjeravanje nastojanja angažiranog tima;

---

³² MRevS 220 (izmijenjen), *Kontrola Upravljanje kvalitetom za revizije financijskih izvještaja*, točke 12-13.

³³ MRevS 220 (izmijenjen), točke 9-11 i 16-21.

³⁴ MRevS 210, *Dogovaranje uvjeta revizijskih angažmana*, točke 9-13.

- (d) razmotriti rezultate preliminarnih aktivnosti u angažmanu i, gdje je primjenjivo, pitanje jesu li relevantna znanja koja je angažirani partner stekao obavljanjem drugih angažmana kod subjekta; i
- (e) odrediti vrste, vremenski raspored i obujam resursa koji su nužni za obavljanje angažmana.³⁵ (Vidjeti točke A8-A11.)

9. Revizor mora izraditi plan revizije koji mora uključivati opis:

- (a) vrste, vremenskog rasporeda i opseg planiranog usmjeravanja i nadziranja članova angažiranog tima i pregledavanja njihovog rada. (Vidjeti točke: A16–A17)
- (ab) vrste, vremenskog rasporeda i opsega planiranih postupaka procjene rizika, kako je određeno u MRevS-u 315 (izmijenjen 2019.).³⁶
- (bc) vrste, vremenskog rasporeda i opsega planiranih daljnjih revizijskih postupaka revizije na razini tvrdnje, kako je određeno u MRevS-u 330.³⁷
- (ed) ostalih planiranih revizijskih postupaka koji se moraju obaviti kako bi angažman bio u skladu s MRevS-ovima. (Vidjeti točke: A12-A14)

...

11. ~~Revizor će planirati vrste, vremenski raspored i obujam usmjeravanja i nadziranja članova angažiranog tima i pregleda njihova rada. (Vidjeti točke A16–A17)~~

Dokumentacija

12. Revizor mora u revizijsku dokumentaciju uključiti:³⁸

- (a) opću strategiju revizije;
- (b) plan revizije; i
- (c) svaku važnu promjenu učinjenu tijekom revizijskog angažmana u općoj strategiji revizije ili planu revizije, uključujući značajne promjene vrste, vremenskog rasporeda i opsega planiranog usmjeravanja i nadziranja članova angažiranog tima i pregledavanja njihovog rada³⁹ i razloge za takve promjene. (Vidjeti točke: A18-A21)

---

³⁵ MRevS 220 (izmijenjen), točka 25.

³⁶ MRevS 315 (izmijenjen 2019.). *Utvrđivanje i procjena rizika značajnih pogrešnih prikazivanja*

³⁷ MRevS 330, *Revizorove reakcije na procijenjene rizike*

³⁸ MRevS 230, *Revizijska dokumentacija*, točke 8-11, i točka A6.

³⁹ MRevS 220 (izmijenjen), točke 30 i A91-A92.

Dodatna razmatranja u početnim revizijskim angažmanima

13. Revizor mora prije započinjanja početne revizije poduzeti sljedeće radnje:
- (a) obavljanje postupaka zahtijevanih MRevS-om 220 (izmijenjen) u vezi s prihvaćanjem odnosa s klijentom i ~~određenog~~ revizijskog angažmana;⁴⁰ i
  - (b) komuniciranje s prethodnim revizorom, gdje je bilo promjene revizora, u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima. (Vidjeti točku: A22)

...

Materijal za primjenu i drugi materijali s objašnjenjima

A0. MRevS 220 (izmijenjen) uređuje posebne odgovornosti revizora u pogledu upravljanja kvalitetom na razini angažmana za reviziju financijskih izvještaja i povezane odgovornosti angažiranog partnera. Informacije dobivene ispunjavanjem zahtjeva MRevS-a 220 (izmijenjen) relevantne su za ovaj MRevS. Na primjer, u skladu s MRevS-om 220 (izmijenjen), angažirani partner dužan je utvrditi da su angažiranom timu dodijeljeni ili učinjeni dostupnima dostatni i primjereni resursi za obavljanje angažmana, za danu uzimajući u obzir vrstu i okolnosti revizijskog angažmana. Takvo je utvrđivanje izravno relevantno pri određivanju vrste, vremenske dinamike i opsega resursa potrebnih za obavljanje angažmana u cjelokupnoj strategiji, kako to zahtijeva točka 8 ovog MRevS-a.

Uloga i vrijeme planiranja (Vidjeti točku: 2)

A1. Vrste i opseg aktivnosti planiranja razlikovat će se ovisno o veličini i složenosti subjekta, prethodnim iskustvima koje imaju ključni članovi angažiranog tima u vezi s tim subjektom te o promjenama u okolnostima koje su nastale tijekom revizijskog angažman. U planiranju revizije, revizor može koristiti tehnike i alate za upravljanje projektom. MRevS 200 (izmijenjen)⁴¹ opisuje način na koji takve tehnike i alati mogu podržati angažirani tim u upravljanju kvalitetom angažmana.

...

A3. Revizor može odlučiti o elementima plana raspraviti sa subjektivim menadžmentom kako bi olakšao obavljanje i vođenje revizijskog angažmana si pomogao pri upravljanju i postizanju kvalitete na razini angažmana (na primjer, kako bi koordinirao neke planirane revizijske postupke s radom subjektovog

---

⁴⁰ MRevS 220 (izmijenjen), točke 42-4322-24.

⁴¹ MRevS 220 (izmijenjen) točke A73-A74.

osoblja). Iako se takve rasprave često vode, revizor ostaje odgovoran za opću strategiju revizije i plan revizije. Kad se raspravlja o pitanjima uključenim u opću strategiju revizije ili plan revizije, zahtijeva se pažljivost kako se ne bi kompromitirala učinkovitost revizije. Na primjer, raspravljanje o vrstama i vremenskom rasporedu detaljnih revizijskih postupaka s menadžmentom može kompromitirati učinkovitost revizije time što revizijski postupci postaju previše predvidljivi.

...

Preliminarne aktivnosti angažmana (Vidjeti točku: 6)

- A5. Obavljanje preliminarnih aktivnosti u angažmanu, navedenih u točki 6, na početku tekućeg revizijskog angažmana pomaže revizoru u identificiranju i ocjenjivanju događaja ili okolnosti koje mogu negativno utjecati na revizorovu mogućnost ~~planiranja i obavljanja revizijskog angažmana~~. upravljanja i postizanja kvalitete na razini angažmana u skladu s MRevS-om 220 (izmijenjen).
- A6. Obavljanje tih preliminarnih aktivnosti u angažmanu revizoru omogućava planirati revizijski angažman u svrhu za koji, na primjer:
- ~~revizor održava~~ održavanja nužne neovisnosti i sposobnosti da se obavi angažman;
  - ~~nema utvrđivanja da~~ nema problema u vezi s integritetom menadžmenta koji može utjecati na revizorovu spremnost da nastavi s angažmanom;
  - ~~nema utvrđivanja da~~ nema nesporazuma s klijentom u pogledu uvjeta angažmana.
- ~~A7. Revizorovo razmatanje zadržavanja klijenta i relevantnih etičkih zahtjeva, uključujući neovisnost, događa se kroz revizijski angažman s pojavom uvjeta ili promjena u okolnostima.~~ Obavljanje početnih postupaka vezanih uz nastavljanje poslovnog odnosa s klijentom i ocjenjivanju relevantnih etičkih zahtjeva (uključujući neovisnost), na početku tekućeg revizijskog angažmana znači da su oni dovršeni prije obavljanja ostalih značajnih aktivnosti tekućeg revizijskog angažmana. Za revizijske angažmane koji se obavljaju iz godine u godinu takvi početni postupci uobičajeno se događaju ubrzo nakon (ili povezano s) dovršenjem revizije za prethodno razdoblje.

Aktivnosti planiranja

Opća strategija revizije (Vidjeti točke 7–8)

- A8. Proces određivanja opće strategije revizije ~~pomaže revizoru odrediti~~, ovisno o dovršenju revizorovih postupaka procjene rizika, može uključivati pitanja kao što su:

- vrsta resursa (ljudskih, tehnoloških ili intelektualnih) koji trebaju biti raspoređeni za određena područja revizije. ~~— kao što je Na primjer, raspoređivanje odgovarajućih~~ iskusnih članova tima za područja s visokim rizikom ili uključivanje dodjeljivanje stručnjaka radi razrješavanja eksperata za složena složenih pitanja;
- količina resursa koja treba biti raspoređena ~~rasporediti~~ na određena područja revizije. ~~— kao što je Na primjer,~~ broj članova tima koji će biti dodijeljen za ~~promatranje~~ prisustvovanje fizičkom brojanju zaliha na ~~značajnim~~ više lokacijama, razmjer pregleda rada drugih revizora u slučaju revizija grupe ili budžet revizije izražen u satima za dodjelu područjima s visokim rizikom;
- pitanje kad se ti resursi trebaju rasporediti, primjerice, u fazi predrevizije ili na ključne datume razgraničenja; i
- kako se te resurse tim resursima upravlja, i kako ih se usmjerava, i nadzire, ili koristi. ~~Na primjer, kao što je~~ kad se očekuje održavanje sastanaka članova tima, kad se očekuje da će angažirani partner i menadžer obaviti pregled (na primjer, na terenu ili u uredu). ~~i hoće li se obaviti pregledi kontrole kvalitete angažmana.~~

A8A. MRevS 220 (izmijenjen) sadržava zahtjeve i smjernice o resursima angažmana i obavljanju angažmana (uključujući usmjeravanje i nadziranje članova angažiranog tima i provjeravanje njihovog rada).

...

Usmjeravanje, nadziranje i provjeravanje (Vidjeti točku: 11)

A16. MRevS 220 (izmijenjen) uređuje ~~— uspostavlja zahtjeve i daje smjernice o odgovornosti angažiranog partnera za vrstu, vremenski raspored i opseg usmjeravanja i nadziranja članova angažiranog tima i pregledavanje njihovog rada.~~⁴² Vrsta, vremenski raspored i opseg usmjeravanja i nadziranja članova angažiranog tima i pregled njihovog rada razlikuju se ovisno o mnogim čimbenicima, uključujući:

- ~~—~~ veličinu i složenost subjekta;
- ~~—~~ područje revizije;
- ~~—~~ procijenjene rizike značajnih pogrešnih prikazivanja (na primjer, povećanje procijenjenog rizika značajnog pogrešnog prikazivanja za određeno područje revizije obično zahtijeva odgovarajuće povećanje opsega i pravovremenosti usmjeravanja i nadziranja članova angažiranog tima te detaljniju provjeru njihovog rada);

⁴² MRevS 220 (izmijenjen), točke 29–31

- ~~moogućnosti i kompetencije pojedinih članova tima koji obavljaju revizijski posao.~~

MRevS 220 sadržava dodatne smjernice o usmjeravanju, nadziranju i provjeravanju revizijskog posla.⁴³

Razmatranja specifična za manje subjekte

A17. ~~Ako angažirani partner obavlja čitavu reviziju, ne pojavljuju se pitanja usmjeravanja i nadziranja članova angažiranog tima i pregledavanja njihovog rada. U takvim slučajevima, angažirani partner, nakon što je osobno obavio sve aspekte rada, bit će svjestan svih značajnih pitanja. Formiranje objektivnog pogleda na primjerenost prosudbi donesenih tijekom revizije može predstavljati praktične probleme kad isti pojedinac obavlja i čitavu reviziju. Ako su u pitanju osobito složena ili neuobičajena pitanja, a reviziju provodi samostalni praktičar, možda bi bilo poželjno konzultirati se s drugim prikladno iskusnim revizorima ili revizorskim profesionalnim tijelom.~~

Dokumentacija (Vidjeti točku: 12)

A18. Dokumentacija o općoj strategiji revizije je zapis ključnih odluka ~~koje su smatrane nužnima za ispravno planiranje revizije i u upravljanju kvalitetom na razini angažmana i sredstvo~~ komuniciranja važnih pitanja angažiranom timu. Na primjer, revizor može sažeti opću strategiju revizije u oblik memoranduma koji sadrži ključne odluke u vezi s cjelokupnim opsegom, vremenskim rasporedom i provedbom revizije.

...

A20A. Dokumentacija o usmjeravanju i nadziranju članova angažiranog tima te pregledavanju njihovog rada u skladu s MRevS 220 (izmijenjen) također može sadržavati zapis značajnih promjena planirane vrste, vremenskog rasporeda i opsega usmjeravanja, nadziranja i pregledavanja.

...

Dodatna razmatranja u početnim revizijskim angažmanima (Vidjeti točku: 13)

A22. Svrha i cilj planiranja revizije isti su neovisno je li riječ o početnoj reviziji ili reviziji koja se obavlja iz godine u godinu. Međutim, za početnu reviziju, revizor može trebati proširiti aktivnosti planiranja jer revizor uobičajeno nema prethodno iskustvo s klijentom koje se razmatra kad se planira revizija koja se obavlja iz godine u godinu. Za početni revizijski angažman, dodatna pitanja koja revizor može razmotriti pri određivanju opće strategije revizije i plana revizije uključuju sljedeće:

---

⁴³ MRevS 220, točke 15–17

- osim ako nije zabranjeno zakonom ili regulativom, aranžmane koje treba dogovoriti s prethodnim revizorom, na primjer, pregled radnih papira prethodnog revizora;
- svako važno pitanje (uključujući primjenu računovodstvenih načela ili standarda izvještavanja i revidiranja) raspravljeno s menadžmentom u vezi s početnim izborom za revizora, komuniciranje tih pitanja onima koji su zaduženi za upravljanje te način na koji ta pitanja utječu na opću strategiju revizije i plan revizije;
- revizijske postupke koji su nužni za pribavljanje dostatnih i primjerenih revizijskih dokaza u vezi s početnim stanjima⁴⁴; i
- ~~ostale postupke zahtijevane reakcije koje je oblikovalo i implementiralo društvo sustavom društva za kontrolu kvalitete~~ za početne revizijske angažmane (na primjer, sustav društva za ~~kontrolu kvalitete~~ upravljanje kvalitetom može uključivati reakcije koje zahtijevati uključivanje zahtijevaju da drugi partner ili ~~iskusnije~~ osoba s primjerenom nadležnošću provjeri opću strategiju revizije prije poduzimanja značajnih revizijskih postupaka ili pregledavanja izvješća prije njihovog izdavanja).

Dodatak

(Vidjeti točke: 7–8, A8–A11)

Razmatranja u uspostavljanju opće strategije revizije

Ovaj Dodatak sadrži primjere pitanja koja revizor može razmotriti u ~~ustanovljivanju opće strategije revizije~~ upravljanju kvalitetom na razini angažmana. Mnoga od tih pitanja također će utjecati i na revizorovu opću strategiju revizije i detaljan plan revizije. Primjeri se odnose na široki raspon pitanja primjenjivih u mnogima angažmanima. Dok neka od niže navedenih pitanja mogu biti zahtijevana drugim MRevS-ovima, neće sva pitanja biti relevantna za svaki revizijski angažman i popis koji slijedi nije nužno i potpuni popis.

Vrsta, vremenski raspored i opseg resursa

- ~~Odabir~~ Ljudski, tehnološki i intelektualni resursi koji su dodijeljeni ili učinjeni dostupnima angažmanu (tj. dodjela angažiranog tima) tima za obavljanje revizije (uključujući, gdje je nužno, pregledavatelja kvalitete obavljanja revizije) i dodjeljivanje revizijskog posla članovima tima, uključujući dodjeljivanje područja gdje može biti veći rizik značajnog pogrešnog prikazivanja članovima tima s primjerenim iskustvom.
- Budžetiranje angažmana, uključujući razmatranje rezerviranja odgovarajućeg vremena za područja gdje mogu biti značajniji rizici pogrešnog prikazivanja.

---

⁴⁴ MRevS 510, *Početni revizijski angažmani – Početna stanja*.

...

MRevS 315 (izmijenjen 2019.)

...

Materijal za primjenu i drugi materijali s objašnjenjima

...

Postupci procjene rizika i povezane aktivnosti

...

Ostali relevantni izvori

Informacije iz drugih izvora

A38. Ostali relevantni izvori informacija uključuju:

- postupke revizora koji se odnose na prihvaćanje ili nastavljanje odnosa s klijentom ili revizijskog angažmana u skladu s MRevS-om 220 (izmijenjen), uključujući zaključke koji su pri tome doneseni.⁴⁵

...

...

Industrijski, regulativni i drugi vanjski čimbenici (Vidjeti točku: 19(a)(ii))

Čimbenici djelatnosti

...

A69. Djelatnost u kojoj subjekt posluje može uzrokovati specifične rizike značajnih pogrešnih prikazivanja koji proizlaze iz vrste poslovanja ili stupnja regulacije.

Primjer:

U građevinskoj industriji dugoročni ugovori mogu uključivati značajne procjene prihoda i rashoda koji uzrokuju rizike značajnih pogrešnih prikazivanja. U takvim slučajevima je važno da angažirani tim uključuje članove s ~~dostupnim~~

---

⁴⁵ MRevS 220, (izmijenjen) *Kontrola-Upravljanje kvalitetom za reviziju financijskih izvještaja, točke 4222–24*

~~relevantnim znanjem i iskustvom primjerenim kompetencijama i sposobnostima.~~⁴⁶

Identificiranje i procjenjivanje rizika značajnih pogrešnih prikazivanja (Vidjeti točke: 28-37)

Procjenjivanje rizika značajnih pogrešnih prikazivanja na razini tvrdnje

Značajni rizici (Vidjeti točku: 32)

Zašto se utvrđuju značajni rizici i implikacije za reviziju

A218. Utvrđivanje značajnih rizika dopušta revizoru da više pozornosti usredotoči na one rizike koji se nalaze na gornjem spektru rizika kroz provođenje određenih zahtijevanih reakcija uključujući:

- ...
- pravovremeni pregled revizijske dokumentacije od strane angažiranog partnera u odgovarajućim fazama tijekom revizije omogućuje pravovremeno razrješavanje značajnih pitanja, uključujući značajne rizike, sukladno zahtjevima angažiranog partnera na ili prije datuma revizorovog izvješća.⁴⁷

...

MRevS 500, Revizijski dokazi

...

Materijal za primjenu i drugi materijali s objašnjenjima

Dostatni i primjereni revizijski dokazi (Vidjeti točku: 6)

...

A5. Revizijski dokazi su potrebni kako bi potkrijepili revizorovo mišljenje i izvješće. Revizijski dokazi su kumulativni po prirodi te su primarno pribavljeni iz revizijskih postupaka provedenih tijekom revizije. Oni također mogu uključivati i informacije dobivene iz drugih izvora, kao i iz prijašnje revizije (pod pretpostavkom da je revizor⁴⁸ razmotrio mogu li promjene koje su se dogodile od prijašnje revizije imati utjecaja na njihovu relevantnost u tekućoj reviziji) ili ~~postupke kontrole kvalitete revizorskog društva za prihvatanje i zadržavanje odnosa s klijentom putem~~

⁴⁶ MRevS 220 (izmijenjen), točke 1425–28

⁴⁷ MRevS 220 (izmijenjen) točke 1732 i A19A87–A89

⁴⁸ MRevS 315 (izmijenjen 2019.), točka 16.

informacija koje je društvo pribavilo u postupku u prihvaćanja ili nastavljanja odnosa s klijentom ili angažmana. Povrh toga, računovodstvene evidencije subjekta i drugi unutarnji izvori subjekta važan su izvor revizijskih dokaza. Informacije koje se mogu upotrijebiti kao revizijski dokazi mogu biti pripremljene korištenjem rada menadžmentovog stručnjaka ili biti pribavljene iz nekog vanjskog izvora. Revizijski dokazi uključuju informacije koje podupiru i potvrđuju menadžmentove tvrdnje, ali i sve informacije koje proturječe takvim tvrdnjama. Osim toga, u nekim slučajevima izostanak informacije (na primjer, zbog odbijanja menadžmenta da pruži zahtijevanu izjavu) revizor koristi kao dokaz, stoga takav izostanak također predstavlja revizijski dokaz.

...

Informacije koje se upotrebljavaju kao revizijski dokaz

Relevantnost i pouzdanost (Vidjeti točku: 7)

A30. Kako je navedeno u točki A1, iako se revizijski dokazi primarno pribavljaju iz revizijskih postupaka provedenih tijekom revizije, oni također mogu sadržavati informacije prikupljene iz ostalih izvora ~~što uključuje~~, na primjer, iz prijašnjih revizija, ~~u određenim okolnostima, iz postupaka kontrole kvalitete revizijskog društva za prihvaćanje ili zadržavanje klijenta i~~ putem informacija pribavljenih od strane društva u postupcima prihvaćanja i nastavljanja odnosa s klijentom i angažmana i iz ispunjavanja nekih dodatnih odgovornosti prema zakonskim, regulativnim ili relevantnim etičkim zahtjevima (npr. subjektive nesukladnosti sa zakonima ili regulativom). Na kvalitetu svih revizijskih dokaza utječe relevantnost i pouzdanost informacija na kojima se oni temelje.

...

MRevS 540 (izmijenjen), *Revidiranje računovodstvenih procjena i povezanih objava*

Uvod

...

Zahtjevi

...

Materijal za primjenu i drugi materijali s objašnjenjima

...

Postupci procjene rizika i povezane aktivnosti

Specijalizirane vještine ili znanja (Vidjeti točku: 15)

A61. Pitanja koja mogu utjecati na revizorovo utvrđivanje jesu li angažiranom timu potrebne specijalizirane vještine ili znanja, uključuju, na primjer: ⁴⁹

- vrstu računovodstvenih procjena za određene djelatnosti ili industrije (na primjer, ležišta minerala, poljoprivredna imovina, složeni financijski instrumenti, obveze temeljem ugovora o osiguranju),

...

MRevS 600, Posebna razmatranja - revizije financijskih izvještaja grupe (uključujući rad revizora komponenti)

Uvod

Područje koje uređuje ovaj MRevS

...

4. U skladu s MrevS-om 220 (izmijenjen),⁵⁰ angažirani partner za reviziju grupe mora ~~se uvjeriti~~ utvrditi da oni koji obavljaju angažman za reviziju grupe, uključujući revizore komponenti, zajedno imaju primjerene kompetencije i sposobnosti, uključujući dovoljno vremena. Angažirani partner za grupu također je odgovoran za usmjeravanje i nadziranje članova angažiranog tima za grupu i obavljanje pregledavanje angažmana u grupnoj reviziji njihovog rada.⁵¹
5. Angažirani partner za grupu primjenjuje zahtjeve MRevS-a 220 (izmijenjen) bez obzira na to obavlja li angažirani tim za grupu ili revizor komponente rad na financijskim informacijama komponente. Ovaj MRevS pomaže angažiranom partneru za grupu ispuniti zahtjeve MRevS-a 220 (izmijenjen) kad revizori komponenti obavljaju rad na financijskim informacijama komponenti.

...

Zahtjevi

---

⁴⁹ MRevS 220 (izmijenjen), ~~Kontrola-Upravljanje kvalitetom za reviziju financijskih izvještaja~~, točke 1425-26 i MRevS 300, ~~Planiranje revizije financijskih izvještaja~~ točka 8(e)

⁵⁰ MRevS 220 (izmijenjen), ~~Kontrola-Upravljanje kvalitetom za reviziju financijskih izvještaja~~ točka, ~~1525~~

⁵¹ MRevS 220 (izmijenjen), točke 29 – 31.

12. U primjenjivanju MRevS-a 220 (izmijenjen), angažirani partner za grupu mora utvrditi može li se razumno očekivati da će biti pribavljeni dostatni i primjereni revizijski dokazi u vezi s procesom konsolidacije i financijskim informacijama komponente na kojima se mora temeljiti revizijsko mišljenje za grupu. U ove svrhe, angažirani tim za grupu steći će razumijevanje grupe, njezinih komponenti i njihovih okruženja, koje je dostatno za identificiranje komponenti za koje je vjerojatno da su značajne komponente. Ako će revizori komponenti obaviti posao na financijskim informacijama komponente, angažirani partner za grupu mora ocijeniti hoće li se angažirani tim za grupu moći uključiti u rad revizora komponente do razine koja je neophodna za prikupljanje dostatnih i primjerenih revizorskih dokaza. (Vidjeti točke A10-A12)

...

MRevS 610 (izmijenjen 2013.), *Korištenje radom internih revizora*

...

Zahtjevi

...

Korištenje radom internih revizora za osiguravanje izravne pomoći

...

34. Eksterni revizor će, u skladu s MRevS-om 220 (izmijenjen)⁵², usmjeravati, nadzirati i pregledavati rad kojeg u angažmanu obave interni revizori. U obavljanju toga:

- (a) pri određivanju vrste, vremenskog rasporeda i opsega usmjeravanja, nadziranja i pregledavanja mora se uzeti u obzir da interni revizori nisu neovisni od subjekta te se mora reagirati na ishod ocjene čimbenika iz točke 29 ovog MRevS-a; i
- (b) postupci pregledavanja uključivat će eksternog revizora koji će unatrag prekontrolirati potkrjepljujuće revizijske dokaze za neke poslove koje su obavili interni revizori.

Usmjeravanje, nadziranje i pregledavanje od strane eksternog revizora u vezi s obavljenim radom internih revizora mora biti dostatno kako bi ~~se~~ eksterni revizor ~~uvjerio~~ utvrdio da su interni revizori pribavili dostatne i primjerene revizijske dokaze za potkrjepljivanje zaključaka temeljenih na tom radu. (Vidjeti točke A40-A41).

---

⁵² MRevS 220 (izmijenjen), *Kontrola Upravljanje kvalitetom za reviziju financijskih izvještaja*

Materijal za primjenu i drugi materijali s objašnjenjima

...

Utvrđivanje može li se, u kojim područjima i u kojem opsegu koristiti rad funkcije interne revizije

Ocjenjivanje funkcije interne revizije

...

Primjena sustavnog i discipliniranog pristupa (Vidjeti točku: 15(c))

...

A11. Čimbenici koji mogu utjecati na odlučivanje eksternog revizora o tome primjenjuje li funkcija interne revizije sustavan i discipliniran pristup uključuju sljedeće:

- postojanje, primjerenost i uporaba dokumentiranih postupaka interne revizije ili uputa koje obuhvaćaju takva područja kao što su procjene rizika, radni programi, dokumentacija i izvješćivanje, sadržaj i razmjjer kojih je razmjerni veličini i okolnostima subjekta.
- ima li funkcija interne revizije primjerene politike i postupke kontrole kvalitete, primjerice, kao što su one politike i postupke u MSKK-u 1⁵³ koji bi bili primjenjivi na funkciju interne revizije (kao što su oni u vezi s vodstvom, ljudskim resursima i obavljanjem angažmana) ili ima li zahtjeve kontrole kvalitete u standardima koje su donijela relevantna profesionalna tijela za interne revizore. Takva tijela mogu također ustanoviti druge primjerene zahtjeve kao što je periodično eksterno procjenjivanje kvalitete.

MRevS 620, *Korištenje radom revizorovog stručnjaka*

Uvod

Područje koje uređuje ovaj MRevS

...

2. Ovaj MRevS ne odnosi se na:

---

⁵³ Međunarodni standard kontrole kvalitete (MSKK) 1, *Kontrola kvalitete za društva koja obavljaju revizije i uvide u financijske izvještaje i ostale angažmane za izražavanje uvjerenja i povezane usluge*

- (a) situacije u kojima angažirani tim uključuje člana ili se konzultira s pojedincem ili organizacijom sa stručnim znanjem u specijaliziranom području računovodstva ili revizije, koje uređuje MRevS 220 (izmijenjen)⁵⁴, ili
- (b) revizorovo korištenje radom pojedinca ili organizacije koja ima stručna znanja u specijaliziranom području različitim od računovodstva ili revizije, čiji je rad u tim područjima koristio subjekt kako bi mu pomogao u izradi njegovih financijskih izvještaja (menadžmentov stručnjak) što se uređuje MRevS-om 500⁵⁵.

...

Zahtjevi

...

Vrste, vremenski raspored i opseg revizijskih postupaka

8. Vrste, vremenski raspored i opseg revizorskih postupaka u vezi sa zahtjevima iz točaka 9-13 ovog MRevS-a, razlikovat će se ovisno o konkretnim okolnostima. U utvrđivanju vrsta, vremenskog rasporeda i opsega takvih postupaka revizor će razmotriti: (Vidjeti točku A10)
- (a) vrstu problematike na koju se odnosi rad stručnjaka;
  - (b) rizike značajnih pogrešnih prikazivanja u području na koje se odnosi rad stručnjaka;
  - (c) značajnost rada stručnjaka u kontekstu cjelokupne revizije;
  - (d) revizorovo znanje i iskustvo iz prethodnih angažiranja stručnjaka; i
  - (e) je li stručnjak podvrgnut sustavu upravljanja kvalitetom u društvu, politikama i postupcima kontrole kvalitete revizorskog društva. (Vidjeti točke A11-A13)

...

Materijal za primjenu i drugi materijali s objašnjenjima

Utvrđivanje potrebe za revizorovim stručnjakom (Vidjeti točku: 7)

...

---

⁵⁴ MRevS 220 (izmijenjen), *Kontrola Upravljanje kvalitetom za reviziju financijskih izvještaja*, točka A11, A21–A23 A19

⁵⁵ MRevS 500, Revizijski dokazi, točke A45–A59.

- A6. Ako priprema financijskih izvještaja uključuje upotrebu stručnog znanja izvan područja računovodstva, revizor, koji ima vještine u računovodstvu i reviziji, možda neće imati potrebno stručno znanje za reviziju tih financijskih izvještaja. Angažirani partner mora utvrditi da je zadovoljan da angažirani tim i svi revizorski stručnjaci koji nisu dio angažiranog tima zajednički imaju odgovarajuće kompetencije i sposobnosti, uključujući dovoljno vremena, za obavljanje revizijskog angažmana.⁵⁶ Nadalje, revizor mora utvrditi vrstu, vremenski raspored i opseg resursa potrebnih za obavljanje angažmana.⁵⁷ Revizorovo utvrđivanje hoće li koristiti rad revizorskog stručnjaka i, ako da, kad i u kojoj mjeri, pomaže revizoru u ispunjavanju tih zahtjeva. Kako revizija napreduje ili kako se okolnosti budu mijenjale, revizor će možda morati revidirati ranije odluke o korištenju rada revizorskog stručnjaka.
- A7. Revizor koji nije stručnjak u relevantnom području izvan računovodstva ili revizije može ipak steći dovoljno razumijevanja o tom područje za obavljanje revizije bez revizorskog stručnjaka. To se razumijevanje može steći, na primjer:

...

- obrazovanjem ili profesionalnim usavršavanjem u određenom području. To može uključivati formalno obrazovanje ili raspravu s pojedincima koji posjeduju stručno znanje u relevantnom području u svrhu jačanja vlastite sposobnosti revizora za rješavanje pitanja u tom području. Takva se rasprava razlikuje od konzultacije s revizorovim stručnjakom o posebnom skupu okolnosti nastalim u angažmanu ako se tom stručnjaku daju sve relevantne činjenice koje će stručnjaku omogućiti davanje informiranog savjeta o određenom pitanju.⁵⁸

...

Priroda, vrijeme i opseg revizijskih postupaka (Vidjeti točku: 8)

- A10. Vrste, vremenski raspored i opseg revizijskih postupaka u vezi s točkama 9-13 ovog MRevS-a razlikovat će se ovisno o konkretnim okolnostima. Na primjer, neki od sljedećih čimbenika mogu ukazivati na potrebu za drugačijim ili detaljnijim postupcima nego što su uobičajeni:
- rad revizorovog stručnjaka odnosi se na posebno značajnu problematiku koja uključuje subjektivne i složene prosudbe;
  - revizor nije prethodno koristio rad stručnjaka i nema prethodne spoznaje o njegovoj kompetentnosti, sposobnosti i objektivnosti;
  - revizorov stručnjak se ne koristi radi savjetovanja o pojedinim pitanjima već obavlja postupke koji su integralni dio revizije; i

---

⁵⁶ MRevS 220 (izmijenjen), točke 1425-28

⁵⁷ MRevS 300, *Planiranje revizije financijskih izvještaja*, točka 8(e)

⁵⁸ MRevS 220 (izmijenjen), točke A22A99–A102

- stručnjak je za revizora vanjska strana i zbog toga ne podliježe sustavu upravljanja kvalitetom politici i postupcima kontrole kvalitete u društvu.

Sustav upravljanja kvalitetom u revizorskom društvu Politike i postupci kontrole kvalitete revizorske tvrtke-(Vidjeti točku 8(e))

- A11. Revizorov interni stručnjak može biti partner ili stručno osoblje (tj. osoblje), uključujući i privremeno stručno osoblje u revizorskom društvu, i zbog toga podliježe sustavu upravljanja kvalitetom u tom društvu politici i postupcima kontrole kvalitete u skladu s MSKUK-om 1⁵⁹ ili sukladno nacionalnim zahtjevima, koji su barem isto toliko zahtjevni.⁶⁰ Alternativno, interni stručnjak može također biti partner ili stručno osoblje, i podliježe politikama i postupcima u društvu za zahtjeve mreže i usluge mreže u skladu s MSUK-om 1. U nekim slučajevima revizorov interni stručnjak iz društva mreže može biti podložan zajedničkim politikama i postupcima upravljanja kvalitetom kao i revizorsko društvo obzirom da su dio iste mreže, uključujući i privremeno stručno osoblje, iz umreženog društva, koje primjenjuju zajedničke politike i postupke kontrole kvalitete kao i revizorska tvrtka.
- A12. Sukladno MSUK-u 1 društvo mora urediti korištenje resursa dobivenih od pružatelja usluga što uključuje korištenje vanjskog stručnjaka.⁶¹ Revizorov eksterni stručnjak nije član angažiranog tima i stoga možda ne podliježe politici i postupcima kontrole kvalitete u skladu s Međunarodnim standardom kontrole kvalitete 1.⁶² U nekim sustavima, politikama i postupcima u društvu sukladno sustavu upravljanja kvalitetom u društvu.⁶³ Nadalje, politike i postupci društva za relevantne etičke zahtjeve mogu uključivati politike ili postupke koji se primjenjuju na revizorovog vanjskog stručnjaka.⁶⁴ U nekim slučajevima, relevantni etički zahtjevi, zakon ili druga regulativa može zahtijevati da revizorov vanjski stručnjak bude:
- tretiran kao član angažiranog tima (tj. vanjski stručnjak te zbog toga može biti podložan relevantnim etičkim zahtjevima, uključujući i onima koji se odnose na neovisnost, ili
  - podložan drugim zahtjevima profesije, kako određuje taj zakon ili regulativa.

⁵⁹ MSUKK 1, Upravljanje kontrola kvalitetom za društva koja obavljaju revizije i/ili uvide u financijske izvještaje i/ili druge angažmane za izražavanje uvjerenja i/ili povezane usluge, točka 4216(w).

⁶⁰ MRevS 220 (izmijenjen), točka 23.

⁶¹ MSUK 1, točka 32

⁶² MSKK 1, točka 12(f).

⁶³ MSUK 1, točka 16(f)

⁶⁴ MSUK 1, točka 29(b)

A13. ~~Angažirani se tim ima pravo osloniti na sustav kontrole kvalitete u društvu, osim ako informacije dobivene od društva ili drugih strana ne upućuju na drugačiji zaključak.⁶⁵ Opseg takvog oslanjanja ovisit će o okolnostima i može utjecati na vrste, vremenski raspored i opseg revizijskih postupaka u vezi s pitanjima kao što su: Kao što je opisano u MRevS-u 220 (izmijenjen) upravljanje kvalitetom na razini angažmana podržano je sustavom upravljanja kvalitetom u društvu i određeno posebnostima vrste i okolnostima revizijskog angažmana.⁶⁶ Na primjer, revizor može ovisiti o povezanim politikama i postupcima u društvu u odnosu na:~~

- kompetentnost i sposobnosti, promatrano kroz programe zapošljavanja i osposobljavanja;
- objektivnost. Revizorov interni stručnjak podložan je relevantnim etičkim zahtjevima, uključivo onima koji se odnose na neovisnost;
- revizorovu ocjenu adekvatnosti rada revizorovog stručnjaka. Na primjer, programi osposobljavanja unutar društva mogu omogućiti internim stručnjacima stjecanje primjerenog razumijevanja povezanosti svog rada s procesom revizije. ~~Oslanjanje na takvo osposobljavanje i ostale procese unutar društva, kao što su protokoli za određivanje opsega rada revizorovog internog stručnjaka,~~ može utjecati na vrste, vremenski raspored i opseg revizijskih postupaka za ocjenu adekvatnosti rada stručnjaka;
- pridržavanje zakonskih i drugih regulativnih zahtjeva, kroz proces monitoringa; i
- dogovor s revizorovim stručnjakom.

~~Takvo oslanjanje~~ Pitanja koja revizor može uzeti u obzir pri određivanju hoće li ovisiti o politikama i postupcima u društvu opisana su u MRevS-u 220 (izmijenjen)⁶⁷. Ovisnost o politikama i postupcima u društvu ne umanjuje revizorovu odgovornost za ispunjavanje zahtjeva ovog MRevS-a.

Kompetencija, sposobnosti i objektivnost revizorskog stručnjaka (Vidjeti točku: 9)

...

A15. Informacije vezane uz kompetentnost, sposobnosti i objektivnost revizorovog stručnjaka mogu doći iz različitih izvora, kao što su:

- osobno iskustvo iz prethodnog rada tog stručnjaka;

---

⁶⁵ MRevS 220, točka 4.

⁶⁶ MRevS 220 (izmijenjen) točka A4

⁶⁷ MRevS 220 (izmijenjen) točke 4(b), A10

- razgovor s stručnjakom;
- razgovor s drugim revizorima ili drugim osobama koje su upoznate s radom konkretnog stručnjaka;
- poznavanje kvalifikacija stručnjaka, članstvo u organizacijama i strukovnim tijelima ili granskim udruženjima, odobrenje za rad ili drugi oblici vanjske valorizacije rada stručnjaka;
- članci ili knjige koje je stručnjak objavio; i
- sustav upravljanja kvalitetom ~~politike i postupci kontrole kvalitete~~ u revizorskom društvu. (Vidjeti točke A11-A13)

...

Dogovor s revizorskim stručnjakom (Vidjeti točku: 11)

...

A26. U slučaju kad nema pisanog dogovora između revizora i stručnjaka, dokazi o dogovoru mogu uključivati, na primjer:

- memorandum o planiranju ili povezane radne papire kao što je to, na primjer, revizijski program; i
- politike ~~i~~li postupke u sustavu upravljanja kvalitetom u revizorskom društvu. U slučaju internog stručnjaka ~~uspostavljene politike i postupci kojima taj stručnjak podliježe~~ sustav upravljanja kvalitetom u društvu može uključivati određene politike ili postupke vezane uz rad ~~takvog~~ stručnjaka. Opseg dokumentacije u revizorovoj radnoj dokumentaciji ovisi o vrsti takvih politika ~~i~~li postupaka. Na primjer, u tom se kontekstu neka dokumentacija ne mora zahtijevati ako revizorsko društvo ima razvijene detaljne protokole koji pokrivaju okolnosti u kojima se koristi rad takvog stručnjaka.

MRevS 700 (izmijenjen), *Formiranje mišljenja i izvješćivanje o financijskim izvještajima*

...

Materijal za primjenu i drugi materijali s objašnjenjima

...

Revizorsko izvješće (Vidjeti točku: 20)

...

Revizorsko izvješće za revizije obavljeno u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima

...

Relevantni etički zahtjevi

A36. Zakon ili regulativa, nacionalni revizijski standardi ili uvjeti revizijskog angažmana mogu zahtijevati od revizora da u revizorovu izvješću navede detaljnije informacije o izvorima relevantnih etičkih zahtjeva, uključujući i one koji se odnose na neovisnost, koji su primijenjeni u reviziji financijskih izvještaja.

Ime angažiranog partnera (Vidjeti točku: 46)

A61. MSKK 1⁶⁸ ~~zahtijeva da~~ Cilj društva prema MSUK-u 1⁶⁹ je oblikovati, implementirati i održati funkcioniranje sustava upravljanja kvalitetom ustanovi politike i postupke koje će pružiti koji društvu daje razumno uvjerenje o tome da: ~~se angažmani obavljaju:~~

- društvo i njegovo osoblje ispunjavaju svoje odgovornosti u skladu s profesionalnim standardima i primjenjivim zakonskim i regulativnim zahtjevima i obavljaju angažmane u skladu s takvim standardima i zahtjevima;
i
- su izvješća o angažmanima koja je izdalo društvo ili angažirani partneri primjerena u danim okolnostima.

Neovisno o ~~tim zahtjevima~~ cilju MSUKK-a 1 navođenje imena angažiranog partnera u revizorovu izvješću je s namjerom da se osigura dodatna transparentnost korisnicima revizorova izvješća o cjelovitom skupu financijskih izvještaja opće namjene uvrštenog subjekta

MRevs 701, Komuniciranje ključnih revizijskih pitanja u izvješću neovisnog revizora

...

---

⁶⁸ MSKK 1, *Kontrola kvalitete za društva koja obavljaju revizije i uvide financijskih izvještaja i ostale angažmane s izražavanjem uvjerenja i povezane usluge*, točka 32.

⁶⁹ MSUK 1, *Upravljanje kvalitetom za društva koja obavljaju revizije ili uvide u financijske izvještaje ili druge angažmane za izražavanje uvjerenja ili povezane usluge*, točka 14.

Materijal za primjenu i drugi materijali s objašnjenjima

...

Određivanje ključnih revizijskih pitanja (Vidjeti točke: 9–10)

...

Pitanja koja su zahtijevala (zahtijevaju?) značajnu pozornost revizora (Vidjeti točku: 9)

...

A15. Razni MRevS-ovi zahtijevaju posebno komuniciranje s onima koji su zaduženi za upravljanje i drugima koja se mogu odnositi na područja značajne pozornosti revizora. Primjerice:

- MRevS 260 (izmijenjen) zahtijeva od revizora komuniciranje s onima koji su zaduženi za upravljanje⁷⁰ o značajnim poteškoćama, ako ih ima, s kojima se suočio tijekom revizije. MRevS-ovi uvažavaju moguće poteškoće u vezi s, na primjer:
  - transakcijama s povezanim stranama⁷¹, osobito u vezi s ograničenošću revizorove mogućnosti pribavljanja revizijskih dokaza o tome da su svi aspekti transakcije s povezanom strankom (osim cijene) jednaki onima za slične transakcije u tržišnim uvjetima.
  - ograničenjima u reviziji grupe, na primjer, gdje je pristup informacijama angažiranom timu za grupu možda bio ograničen.⁷²
- MRevS 220 (izmijenjen) ustanovljuje zahtjeve za angažiranog partnera u vezi s korištenjem odgovarajućih konzultacija o složenim ili prijepornim pitanjima, pitanjima za koja politike i postupci društva traže konzultiranje,⁷³ i druga pitanja koja, po profesionalnoj prosudbi angažiranog partnera, zahtijevaju konzultiranje. Na primjer, revizor se možda konzultirao s drugima unutar društva ili izvan društva o značajnom stručnom pitanju, što može biti pokazatelj da je riječ o ključnom

---

⁷⁰ MRevS 260 (izmijenjen), točke 16(b) i A21.

⁷¹ MRevS 550, *Povezane strane*, točka A42.

⁷² MRevS 600, *Posebna razmatranja - revizije financijskih izvještaja grupe (uključujući rad revizora komponente)*, točka 49(d)

⁷³ MRevS 220 (izmijenjen), *Kontrola-Upravljanje kvalitetom za revizije financijskih izvještaja*, točka 18.

revizijskom pitanju. Od angažiranog partnera se također zahtijeva da s pregledavateljem kontrole kvalitete angažmana raspravi, između ostalog, značajna pitanja i značajne prosudbe koje su se pojavile tijekom revizijskog angažmana⁷⁴.

...

Komunikacija s osobama zaduženima za upravljanje

...

A63. Zahtjev u točki 17(b), za komuniciranje s onima koji su zaduženi za upravljanje kad je revizor utvrdio da nema ključnih revizijskih pitanja za komuniciranje u revizorovu izvješću, može pružiti mogućnost revizoru da vodi daljnje rasprave s drugima koji su upoznati s revizijom i značajnim pitanjima koja su mogla iskrsnuti (uključujući i s pregledavateljem ~~kontrole~~ kvalitete, gdje je on imenovan). Te rasprave mogu imati za posljedicu da revizor preispita svoju odluku o tome da nema ključnih revizijskih pitanja.

MRevS 720 (izmijenjen), Revizorove odgovornosti u vezi s ostalim informacijama

...

Materijal za primjenu i drugi materijali s objašnjenjima

...

Čitanje i razmatranje ostalih informacija (Vidjeti točke: 14–15)

...

A24. U skladu s MRevS-om 220 (izmijenjen)⁷⁵ angažirani partner mora preuzeti odgovornost za ~~usmjeravanje, nadziranje i obavljanje revizijskog angažmana~~ usmjeravanje i nadziranje članova angažiranog tima i pregledavanje njihovog rada⁷⁶ te za utvrđivanje da su vrste, vremenski raspored i opseg usmjeravanja, nadziranja i pregledavanja planirani i obavljani u skladu s politikama i postupcima društva, profesionalnim standardima i primjenjivim zakonskim i regulativnim zahtjevima.⁷⁷

---

⁷⁴ MRevS 220 (izmijenjen), točka 4936.

⁷⁵ MRevS 220, *Kontrola kvalitete za reviziju financijskih izvještaja*, točka 15(a).

⁷⁶ MRevS 220 (izmijenjen), *Upravljanje kvalitetom za revizije financijskih izvještaja*, točke 29-30.

⁷⁷ MRevS 220 (izmijenjen), *Kontrola kvalitete za revizije financijskih izvještaja*, točka 4530(a).

U kontekstu ovog MRevS-a, čimbenici koji se mogu uzeti u obzir pri određivanju primjerenih članova angažiranog tima koji će postupati sa zahtjevima iz točki 14–15, uključuju:

- relativno iskustvo članova angažiranog tima;
- imaju li članovi angažiranog tima kojima će se dodijeliti zadaci relevantna znanja stečena u reviziji kako bi identificirali nedosljednosti između ostalih informacija i tih znanja;
- stupanj prosudbe koji je uključen u postupanje sa zahtjevima iz točki 14–15. Na primjer, obavljanje postupaka radi ocjenjivanja dosljednosti iznosa u ostalim informacija koji trebaju biti isti kao i iznosi u financijskim izvještajima mogu obaviti manje iskusni članovi angažiranog tima; i
- pitanje je li, u slučaju revizije grupe, nužno postaviti upite revizoru komponente pri postupanju s ostalim informacijama koje se odnose na tu komponentu.

MRevS 805 (izmijenjen), Posebna razmatranja – revizije pojedinačnih financijskih izvještaja i određenih elemenata, računa ili stavaka financijskog izvještaja

...

Materijal za primjenu i drugi materijali s objašnjenjima

...

Razmatranja prilikom prihvaćanja angažmana

Primjena MRevS-eva (Vidjeti točku: 7)

- A5. MRevS 200 zahtijeva od revizora postupanje u skladu (a) s relevantnim etičkim zahtjevima, uključujući one koji se odnose na neovisnost, koji su povezani s angažmanima za reviziju financijskih izvještaja i (b) sa svim MRevS-ovima relevantnim za reviziju. On također zahtijeva od revizora postupanje u skladu sa svakim zahtjevom pojedinog MRevS-a osim ako, u danim okolnostima revizije, cijeli MRevS nije relevantan ili zahtjev nije relevantan jer se odnosi na uvjet koji ne postoji. U iznimnim okolnostima, revizor može prosuditi da je nužno odstupiti od relevantnih zahtjeva nekog MRevS-a obavljanjem alternativnih revizijskih postupaka radi postizanja cilja tog zahtjeva.

MSRP 1000, Posebna razmatranja u reviziji financijskih instrumenata

Sadržaj

Međunarodnu smjernicu revizijske prakse (MSRP) 1000, Posebna razmatranja u reviziji financijskih instrumenata, treba čitati zajedno s Predgovorom Međunarodnim standardima za upravljanje kvalitetom ~~kontrolu kvalitete~~, reviziju, uvid, druga izražavanja uvjerenja i povezane usluge. MSRP ne postavljaju dodatne zahtjeve revizorima povrh onih uključenih u Međunarodne revizijske standarde (MRevS-ove) niti mijenja odgovornost revizora za pridržavanje svih MRevS-ova koji su relevantni za reviziju. MSRP daju praktičnu pomoć revizorima. Namijenjene su širenju od strane onih koji su odgovorni za nacionalne standarde ili korištenju za razvoj odgovarajućeg nacionalnog materijala. Oni također pružaju materijal koji društva mogu koristiti u razvoju svojih programa osposobljavanja i internih smjernica.

...

Odjeljak II.-Revizijska razmatranja povezana s financijskim instrumentima

Razmatranja planiranja⁷⁸

Korištenje onih sa specijaliziranim vještinama i znanjem u reviziji⁷⁹

78. Ključno razmatranje u revizijama koje uključuju financijske instrumente, osobito složene financijske instrumente, je kompetentnost revizora. Prema MRevS-u 220 (izmijenjen)⁸⁰ angažirani partner mora ~~biti uvjeren~~ utvrditi da članovi angažiranog tima i svi revizorovi stručnjaci koji nisu dio angažiranog tima zajedno imaju primjerenu kompetencije i sposobnosti, uključivo dovoljno vremena, za obavljanje revizijskog angažmana u skladu sa profesionalnim standardima i primjenjivim zakonskim i regulativnim zahtjevima te da omogućće izdavanje revizorovog izvješća revizora koje je primjereno u danim okolnostima. Nadalje, relevantni etički

⁷⁸ MRevS 300, *Planiranje revizije financijskih izvještaja*, uređuje odgovornost revizora za planiranje revizije financijskih izvještaja.

⁷⁹ Ako se stručnost takve osobe odnosi na područje revizije i računovodstva, bez obzira je li iz društva ili izvan društva, takva osoba se smatra dijelom angažiranog tima i podliježe zahtjevima MRevS-a 220 (izmijenjen), ~~Kontrola Upravljanje kvalitetom za revizije financijskih izvještaja~~. Ako se stručnost takve osobe odnosi na područje izvan revizije i računovodstva, osoba se smatra revizorovim stručnjakom i primjenjuju se odredbe MRevS-a 620, *Korištenje radom revizorovog stručnjaka*. MRevS 620 objašnjava da je razlikovanje između specijaliziranih područja računovodstva ili revizije i stručnosti u drugom području pitanje profesionalne prosudbe ali napominje da se razlikovati može između stručnosti u računovodstvenim metodama za financijske instrumente (računovodstvena i revizijska struka) i stručnosti na području složenih tehnika procjenjivanja za financijske instrumente (stručno znanje na području različitom od računovodstva i revizije).

⁸⁰ MRevS 220 (izmijenjen), točka 4426.

zahtjevi⁸¹ zahtijevaju od revizora da utvrdi bi li prihvaćanje angažmana stvorilo bilo kakve prijetnje pridržavanju temeljnih načela, uključujući profesionalnu kompetenciju i dužnu pažnju. U točki 79 u nastavku navode se primjeri vrsta pitanja koja mogu biti relevantna za revizorovo razmatranje u kontekstu financijskih instrumenata.

...

80. Vrsta i korištenje određenih vrsta financijskih instrumenata, složenosti povezane s računovodstvenim zahtjevima i tržišni uvjeti mogu dovesti do potrebe da angažirani tim obavi konzultacije⁸² s drugim računovodstvenim i revizorskim profesionalnim osobama, unutar ili izvan društva, s relevantnim tehničkim računovodstvenim ili revizorskim stručnim znanjem i iskustvom, uzimajući u obzir čimbenike kao što su:

- sposobnosti i kompetencije angažiranog tima, uključujući iskustvo članova angažiranog tima,
- obilježja financijskih instrumenata kojima se subjekt koristi,
- identifikacija neuobičajenih okolnosti ili rizika u angažmanu, kao i potrebe za profesionalnom prosudbom, osobito u pogledu značajnosti i značajnih rizika,
- tržišni uvjeti.

Ove *Usklađujuće izmjene Međunarodnih revizijskih standarda (MRevS) i povezanih materijala koje proizlaze iz projekata upravljanja kvalitetom*, koje su izdane od International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB) i objavljene od International Federation of Accountants (IFAC) u prosincu 2020., na engleskom jeziku, na hrvatski jezik je prevela Hrvatska revizorska komora u kolovozu 2022. i objavljuju se uz dopuštenje IFAC-a. Postupak prijevoda *Usklađujućih izmjena Međunarodnih revizijskih standarda (MRevS) i povezanih materijala koje proizlaze iz projekata upravljanja kvalitetom*, razmotrio je IFAC i prijevod je obavljen u skladu s pravilima sadržanim u "Policy Statement - Policy for Translating Publications of the International Federation of Accountants". Odobreni tekst *Usklađujućih izmjena Međunarodnih revizijskih standarda (MRevS) i povezanih materijala koje proizlaze iz projekata upravljanja kvalitetom*, je onaj

---

⁸¹ Međunarodni kodeks etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde neovisnosti) izdan od Odbora računovođa za Međunarodne standarde etike (IESBA), točke 320.1., 320.10. A1.

⁸² MRevS 220 (*izmijenjen*) stavak 18(b)35, zahtijeva od angažiranog partnera da se uvjeri utvrdi da su članovi angažiranog tima obavili primjerene konzultacije tijekom revizijskog angažmana, kako unutar angažiranog tima, tako i između angažiranog tima i drugih na primjerenoj razini unutar ili izvan društva.

kojeg je IFAC objavio na engleskom jeziku. IFAC ne preuzima nikakvu odgovornost za ispravnost i potpunost prijevoda, niti za postupke koji bi mogli proizaći iz toga.

Tekst na engleskom jeziku *Usklađujućih izmjena Međunarodnih revizijskih standarda (MRevS) i povezanih materijala koje proizlaze iz projekata upravljanja kvalitetom* © 2020. IFAC. Sva prava pridržana.

Tekst na hrvatskom jeziku *Usklađujućih izmjena Međunarodnih revizijskih standarda (MRevS) i povezanih materijala koje proizlaze iz projekata upravljanja kvalitetom* © 2022. IFAC. Sva prava pridržana.

Kontaktirati Permissions@ifac.org za dozvolu za umnažanje, pohranjivanje, prosljeđivanje ili za slične uporabe ovog dokumenta.